

II.4. PREVENCIÓ DE RISCOS

És evident que una política de prevenció, des del punt de vista de la sostenibilitat, és molt millor que una política d'actuació i d'arranjament després que el mal hagi estat fet. És per això, que amb el proper indicador s'avaluen els riscos que poden afectar directament les persones i/o el medi ambient i les polítiques encaminades a la prevenció.

II.4.1. Prevenció de riscos ambientals (PRA)

L'indicador analitza la prevenció dels riscos a partir dels riscos ambientals potencials, tant d'origen natural com antròpic, que poden afectar al municipi.

$$PRA = \frac{\text{Nre. de riscos ambientals previstos en plans de prevenció}}{\text{Nre. total de riscos ambientals potencials del municipi}} \times 100$$

Darrerament Terrassa presenta un conjunt de 16 riscos potencials, (explicitats a la següent taula), resultat de la interacció entre les característiques naturals del territori, les activitats econòmiques que s'hi desenvolupen i la vulnerabilitat poblacional.

Riscos potencials a Terrassa

Riscos naturals

Inundacions i riudades
 Riscos geològics (sismes)
 Neu, gel i baixes temperatures
 Incendis Forestals

Riscos sanitaris

Contaminació bacteriana i vírica
 Intoxicacions alimentàries massives
 Cont atmosfèrica
 Exposició a materials de construcció tòxics

Riscos antròpics

Incendis urbans i industrials
 Esfondrament d'infraestructures i edificis
 Aglomeracions i col·lapse
 Contaminació química
 Transport de mercaderies perilloses
 Accidents ferroviaris
 Accidents en carretera

Font: Protecció civil, Ajuntament de Terrassa

La justificació d'aquesta selecció de riscos potencials és la següent:

Inundacions i riudes. L'INUNCAT (Pla Especial d'Emergència per a Inundacions a Catalunya) defineix Terrassa com a municipi de risc per la seva situació geogràfica i pels antecedents històrics.

Riscos geològics (sismes). El SISMICAT (Pla Especial d'Emergències Sísmiques de Catalunya) defineix Terrassa com a municipi amb risc sísmic per la vulnerabilitat (elevada població exposada) més que no pas per la probabilitat d'ocurrència.

Risc de nevades. El NEUCAT (Pla Especial d'Emergència per Nevades a Catalunya) defineix Terrassa com a municipi de risc de neu, gel i onades de fred, basant-se també en la vulnerabilitat.

Incendis forestals. L'INFOCAT defineix Terrassa com a municipi amb alt risc d'incendi per la seva integració dins del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac.

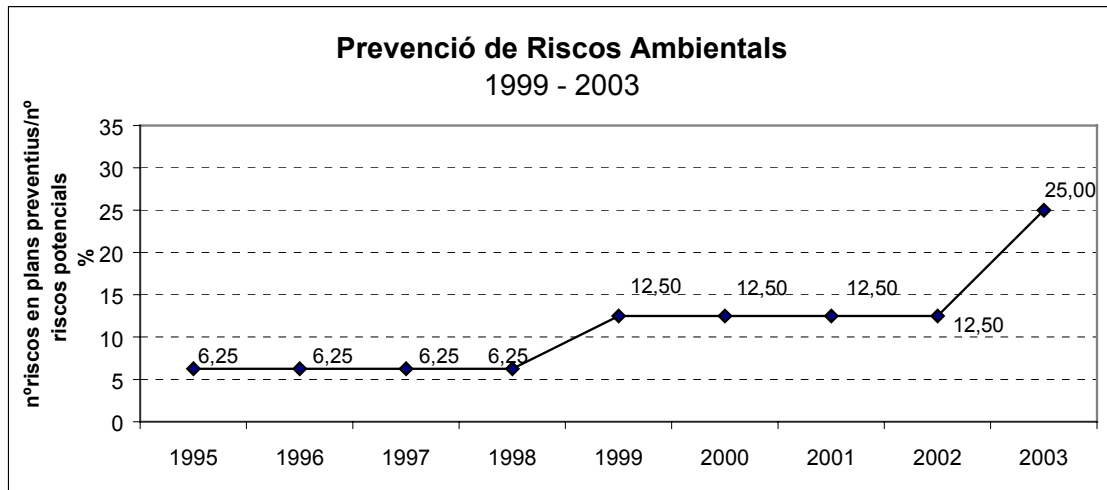
Riscos sanitaris. Es consideren riscos potencials a tots els municipis tot i no estar basats en cap directriu ni disposició legal.

Riscos antròpics. Es consideren riscos potencials tot i no estar subjectes en cap directriu ni disposició legal, degut a que Terrassa és un municipi força urbanitzat, i amb una important activitat industrial. Referent al risc associat al Transport de Mercaderies Perilloses, el TRANSCAT (Pla de Transport de Mercaderies Perilloses) no defineix Terrassa com a municipi amb risc però recomana l'elaboració del Pla d'Actuació Municipal corresponent.

D'entre els 16 riscos potencials definits al municipi, se n'han previst quatre en diversos plans de prevenció⁷. El primer pla de prevenció que recollia un risc ambiental, el Pla d'Actuació Municipal (PAM) per a Actes Multitudinaris (que inclou el risc pirotècnic de les activitats realitzades durant la Festa Major), es va aprovar l'any 1995. Darrerament, l'any 1997, es va aprovar el PAM per a Incendis Forestals i l'any 2003, el PAM per a Inundacions i el PAM per a Nevades.

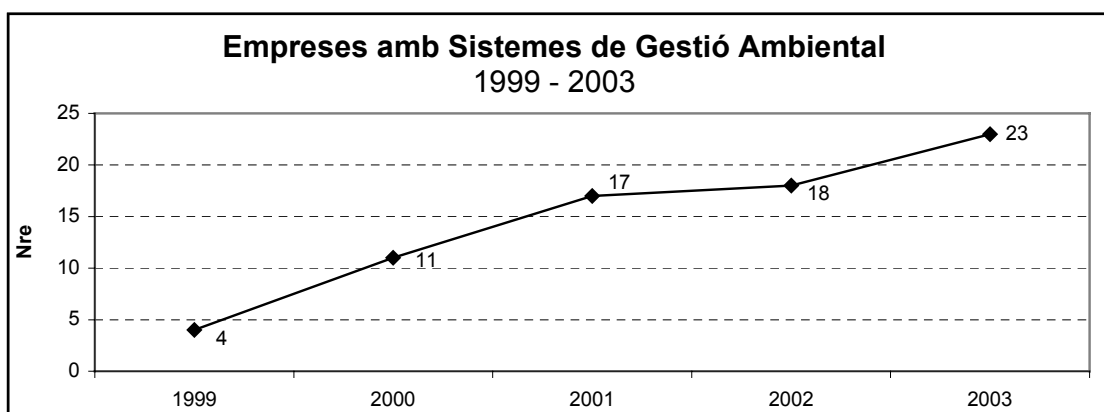
En el gràfic següent, es representa l'indicador prevenció de riscos ambientals (PRA).

⁷ No es tenen en compte els riscos ambientals previstos en els plans de protecció civil municipals (Decret 210/99), d'elaboració obligatòria en municipis de més de 20.000 habitants, turístics o amb alguna indústria considerada en el RD 886/1998

S'observa un augment considerable en la integració de riscos en plans de prevenció, sobretot al 2003, amb l'aprovació del PAM per a inundacions i per a nevades. A tot això, si es consideren els plans en fase d'elaboració (PAM per risc sísmic, risc químic i risc pel transport de mercaderies perilloses) el percentatge de riscos inclosos en plans de prevenció ascendeix al 43,75%. Això reflecteix el bon grau de prevenció que està direccionant el municipi per afrontar els riscos ambientals potencials. La tendència desitjada per a aquest indicador és que el percentatge de riscos amb plans de prevenció respecte el total, s'aproximi en un mig termini al 100 %.

Com a subindicador s'analiza el nombre d'indústries que disposen de sistemes de gestió ambiental (ISO 14001 o EMAS). És una aproximació al grau de prevenció de què disposen les empreses per afrontar els riscos ambientals de les seves activitats. Els resultats es recullen en el següent gràfic, per a una evolució de 1999 a 2003.

És cert que la integració de sistemes de gestió ambiental a l'empresa està creixent, però tot just acaba de començar. Per això, l'any 2003, només 23 indústries disposaven d'aquesta eina de gestió. Per tant, són necessaris incentius que promoguin l'aplicació d'aquests sistemes dins la indústria, actualment de caràcter voluntari.